

or Traavik

SLÅR TILBAKE: Morten Traaviks søknad om støtte til «Miss Landmine» ble avslått av Kulturrådet i fjor. I år fikk han 2,5 millioner kroner. Her fra teaterstykket «De Sorte Gribber». FOTO: SIGURD FANDANGO

dere. Forhåpentligvis håper jeg å kunne vise noe neste høst, sier en strålende blid Alan Lucien Øyen til Klassekampen.

Hos Norsk kulturråd begrunner man tildelingen med å si at prosjektsøknaden viser stort kunstnerisk potensial og framhever Øyens nysgjerrighet og ambisjoner om å utforske scenekunsten på tvers av uttrykksformer. Tildelingen er den største enkelttildelingen noensinne innenfor fri scenekunst, og det er også første gang at en kunstner blir bevilget flerårig tilskudd over den fri scenekunstens to støt-teordninger, dans og teater.

«Være eller ikke være»

Kulturrådets nestleder og lederen av scenekunstutvalget Asta Busingve Lydersen sier at Alan Lucien Øyens søknad skilte seg ut i mengden:

– Vi er mange som er imponert over hva Alan Lucien Øyen har fått til, og hvordan hans ideer til slutt blir strålende utført. Han gjør alt på et veldig høyt kunstnerisk nivå. Han kan både jobbe med rein tekst og rein dans, og han kan gjøre performance.

Når dette inkorporeres i søknaden og vi vet at han har høy gjennomføringsevne, så var det lett å være positiv til søknaden og la ham få denne

sjansen til å jobbe langsiktig i fred og ro.

– Dere gir også Morten Traavik litt fred og ro etter fjorårets turbulens...?

– Det interessante med Traavik er at det blir balubanten han får ja eller nei. Men Traavik er en kunstner som har klart å skape engasjement og debatt rundt prosjektene sine.

– Har fjorårets kontrovers lagt føringer på deres arbeid?

– Nei, ingen av oss var med i prosessen i fjor, vi så søknaden med friske øyne og stilte spørsmål om den var kunstnerisk og formmessig interessant. Det var den, og siden Traaviks prosjekter er av internasjonalt format med hele verden som scene, så koster de nødvendigvis mye. Derfor anså vi denne søknaden for et slags være eller ikke være, og ga ham tommelen opp, sier Lydersen.

Støtte til kritisk kunst

I pressemeldingen fra Kulturrådet trekker de også fram prosjektet «Speil» fra Teaterfabrikken ved Janne Wettre og Ellen Zahl Jonassen som eksempel på kritisk kunst som støttes. De får til sammen 330.000 kroner.

Dessuten henter Damini House of Culture fram det kritiske potensialet i det indiske

VINNER: Koreografen Alan Lucien Øyen og hans kompani Winter Guests ble tildelt en rekordhøy støtte på 5,28 millioner kroner i går.

FOTO: WINTER GUESTS

eposet Mahabharata, og de tildeles kroner 350.000 for «In Tears of Gandhari – del 2 av Mahabharata prosjekt». Prosjektet problematiserer krigføring, tap og sorg i et utfordrende samspill mellom samtidsdans og tradisjonelle indiske danseformer og indisk figurteater, skriver Kulturrådet.

Ellers får Toyboys én million kroner for å sette skøyels på identitet og det skeive i «Intet er nytt under solen», der de i samarbeid med forfatter Dag Johan Haugerud tar for seg Melodi Grand Prix, glam, camp og kitsch. Fabula Rasa ved Nina Ossavy og Marius Kolbenstvedt får 1.650.000 kroner for prosjektene «Istalia», «Bios» og «Unntak og regel» for videre forskning i integreringen av scenisk, muskalsk og filmisk uttrykk. Og teatergruppen Baktruppen er tildelt 1.600.000 kroner i prosjektstøtte for 2010.

olavo@klassekampen.no

JULEKALENDER
 Klassekampen gir deg høydepunkter fra det norske kulturåret

Årets kuleste norske filmhelter er to nittiårige fruier fra beste Oslo vest.

Fiff og Fam

Bak luka i dag finner vi et høydepunkt fra 2009 som faktisk hører den nære framtid til. Over jul viser NRK Solveig Melkeraaens feelgood-dokumentar «Fabelaktige Fiff & Fam»

VENNINDER: Fiff og Fam.

De to venninnene Fiff og Fam er 90 år og har kjent hverandre siden de var små. Vi følger de to damene fra beste vestkant i løpet av en sommer på et feriepensjonat. Det er ingen egentlig handling i filmen utenom de to venninnenes tanker om livet, og tilsynelatende tilfeldige og hverdagslige interaksjon med hverandre og omverdenen.

Undertegnede hadde gleden av å se Melkeraaens film under nyskapningen Trondheim Dokumentarfestival i månedsskiftet november/desember i år. Det er første gangen denne festivalen blir arrangert, og den er et eksempel til etterfølgelse: Et knippe folk fra aktører som Adresseavisen, NRK, Cinemateket og NJ-klubben som alle er engasjert i dokumentarkunst i en eller annen form har slått seg sammen og latt det gå svært kort vei fra idé til handling. Dette resulterte i en svært vellykket helg i Dokkhuset.

Regissør Solveig Melkeraaen har tidligere laget dokumentarfilmene «Radiobingo» (2002), «Guttan som ble igjen» (2004), «Vidunderbarnet» (2006), «Statistikk» (2008), «Fiskebollefabrikken» (2008) – de to sistnevnte som deler av Speranza Films tv-produksjon «De som bygger landet» – og «Fabelaktige Fiff og Fam» (2009), samt kortfilmen «Siste stopp» (2005). Den morsomme «Statistikk» tar oss med til Norsk Statistikk (NorStat) på Lillehammer, som utfører meningsmålinger, spørreundersøkelser og markedsundersøkelser per telefon, og ble også

«Dialogen i filmen overgår det mest kyndig skrevne manus»

vist under Dokumentarfestivalen i Trondheim. Et mønster i Melkeraaens produksjoner ser ut til å være at de handler om folk flest, og da nødvendigvis ikke de som har de mest spektakulære historiene. Hun gir historiene liv heller ved å gå nært innpå, og framheve de riktige detaljene.

Så også i «Fabelaktige Fiff & Fam». Gjennom en mengde små situasjoner tegnes etter hvert et bilde av livshistoriene til de to damene, og vennskapet mellom de to blir mer og mer levende for tilskueren. Ikke bare innholdet, men også formen til Melkeraaen er utenom det vanlige. Estetikken er stilsikker, og i stor grad lånt fra spillefilmens verktøykasse, som for eksempel bruk av kamerakjører og nøye komponerte bilder. Mengden av gullkorn og hvordan dialogen i filmen overgår det mest kyndig skrevne manus, avslører både Melkeraaens usynlige regi, og at hun må ha hatt ufattelige mengder med råmateriale når hun satte seg ned ved klippebordet. Og ikke minst er Fiff og Fam så fabelaktige fulle av vidd og verdighet som man får det her til lands.

Se altså opp for denne på NRK når jula er over.

Dag Stian Husby
dagsh@klassekampen.no

